

РЕЦЕНЗИЈА КЊИГЕ/РУКОПИСА
СОЦИОЛОШКИ ТЕМАТИ о раду образовању и култури
АУТОРА БОЖЕ МИЛОШЕВИЋА

Књига *Социолошки темати о раду образовању и култури* је обима 345 страница, у рукопису рачунарског слога, нормалног прореда. Састоји се, поред кратке уводне напомене, из три тематске целине и, на крају, из приложеног врло обимног списка коришћене литературе и из резимеа на енглеском језику за поједине темате.

Према напомени самог аутора, темати у књизи су настали као резултат десетогодишњег проучавања појединих друштвених проблема у светлу социолошког приступа њиховом разумевању, анализи и објашњењу; и то у оквиру истраживачког рада на више научних пројеката које је подржавало Министарство науке Владе Републике Србије. Како је већина тих темата била предмет научних расправа на домаћим и међународним скуповима на којима је аутор активно учествовао, овом својеврсном „збирком“ текстова Божо Милошевић сада (после „провере“ у научној заједници) жели да на обједињен начин представи широј јавности резултате властитих истраживања (која се тематски односе на сферу рада, сферу образовања и сферу културе).

Социолошки темати о раду (укупно девет међузависних делова прве целине књиге) представљају наставак ауторовог препознатљивог социолошког приступа, које је он раније започео у својим књигама о проблемима рада и организације рада. При томе, аутор је овде поједине проблеме социологије рада и организације систематизовао и образложио на један језгровит и јасан начин, отварајући сазнајне видике будућим истраживањима трансформативних процеса у сфери рада и њеној међузависности са глобалним променама у модерним друштвима. Појмовно образлагање разних значења рада, на почетку ове целине, представља својеврстан уводни елаборат за разумевање осталих прилога који се односе - на савремене проблеме балканског транзиционог разумевања вредности рада, на идентитет (само)контролу и моћ организација, на примере успешног регионалног „умрежавања“ научно-образовних и привредних организација у условима „глокализације“, на разумевање друштвеног прогреса у светлу „онаучавања“ рада организација посредством виртуелног пословања, на развој инжењерске етике од занатлијске традиције ка рационализму професије, на разумевање локалних заједница као ресурса глобализацијских изазова и локалних одговора, на емпијску анализу радних стратегија домаћинства у транзицији једног пост-ратног друштва, као и на сазнајно-социолошке домете „еколошке парадигме“ у разумевању савремених последица индустријског развоја.

Социолошки темати о образовању (укупно осам делова друге целине књиге) представљају вредан критички приступ разумевању васпитно-образовне делатности у модерним друштвима и диметима њеног реформског потенцијала у српском друштву. И у овој тематској целини се огледа оригиналан приступ аутора разумевању међузависног односа између (идеолошких) смерница савремених друштвених промена и домета образовних реформи (посебно у нас), уз наглашавање да се и социолошки дискурси разумевању тих процеса морају ослободити многих идеолошких заблуда друштва у коме настају (пледирајући, у вези с тим, на потребу да се следе добри домаћи сазнајни узорци, ради веће професионалне препознатљивости социолога). На тај начин би се, према ауторовом мишљењу, лакше превазилазиле недоумице и несугласице између интелектуалне даровитости и актуелних потреба за развојем све стручних знања и практичних вештина. Поред тога, лакше би се остваривала повољна васпитно-образовна пракса, у којој би васпитно-образовне организације могле да задрже бар основ социукултурног капитала за интеграцију деце и омладине; што би водило превентивном сузбијању школског насиља и уопште отуђивању школе од потреба својих актера и потреба целог друштва.

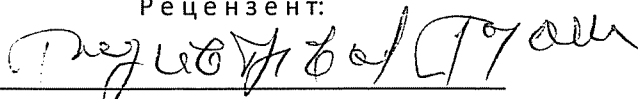
Социолошки темати о култури (укупно седам делова треће целине књиге) односе се на анализу неколико карактеристичних савремених друштвених проблема који су обликовани културно-вредносним садржајима. Иако је ова тематска целина састављена од, на први поглед, три релативно специфична проблема анализе - (а) о социолошком разумевању односа између мулти- и интер-културалности и, у вези с тим, о критичком пропитивању неких (пристрасних) покушаја оспоравања научне истине, као што је и „масмедиолошки“ приступ разумевању друштвене јавности; (б) о социокултурним процесима на Балкану, њиховом утицају на сеобе и дез-интеграцију српског друштва и о доприносу једног од српских социолога (С. Вукосављевића) разумевању тих процеса у дужем историјском трајању и (в) о социолошком разумевању настојања једне етаблиране конфесије да се „прилагоди“ мултикултурном окружењу - у њој се примећује једна јака заједничка нит која је одликује, а која се огледа у ауторовој доследној сазнајно-социолошкој аргументацији која не оставља читаоца равнодушним према задатим културно-вредносним садржајима и културним творевинама о којима се расправља.

Иако је Божа Милошевић, већ више деценија препознатљив у научној заједници по својем тоталном социолошком приступу проучавању разнородних друштвених проблема, уз његова периодична настојања да се сазнајна аргументација што више искуствено (емпиријски) заснује, теоријска аргументација у светри целине ове књиге је изведена језгровито, систематично и доследно.

Како је реч о аутору - професору Божи Милошевићу - који у анализу и образлагање сваког проблема улази са јасном свешћу о појмовном значењу одговарајуће појаве, његови темати су читљиви, не само унутар уже (стручне), него и шире (друштвене) јавности. У том смислу, цело штиво ове књиге садржи, поред сазнајно вредног доприноса нашој социологији, и богат еманципацијски потенцијал за све оне који је буду пажљиво читали.

Отуда, књигу *Социолошки темати (о раду образовању и култури)* свесрдно препоручујем за што скорије публиковање.

Рецензент:

(Проф. др Радош Радивојевић, социолог,
Универзитет у Новом Саду-ФТН)

Нови Сад: 15. 1. 2015.